

Α. Θέμα Α-7. Πολλές φορές ένας πίνακας ζωγραφικής ή ένας χώρος διακοσμημένος δημιουργούν ευχάριστα συναισθήματα. Άλλες φορές μια ακρόγυστη εικόνα ή μια καταστροφή της φύσης (κόψιμο δέντρου, γκρέμισμα παλιού σπιτιού) δημιουργούν, πιθανόν, δυσάρεστες ψυχολογικές καταστάσεις. Μιλάμε τότε ότι δεν υπάρχει αισθητική του τοπίου. α) Να σχολιάσετε αυτή τη διαπίστωση. β) Να αναλύσετε με δικά σας λόγια το περιεχόμενο της έννοιας "αισθητική του τοπίου".-

Β. Θέση διαπιστωμένη από το θέμα: Η αισθητική του περιβάλλοντος μέσα από τις τέχνες, τα ευχάριστα ή δυσάρεστα συναισθήματα πηγάζουν από μια καλή ή άσχημη στιγμή της σχέσης του ατόμου με το περιβάλλον. Εδώ: η ζωγραφική και διακόσμηση του χώρου σαν παράγοντες ευχάριστου συναισθήματος. Ακόμα δυσάρεστα συναισθήματα δημιουργούνται από μια κακή εικόνα, μια καταστροφή της φύσης.

Γ. Ουσία του περιεχομένου: Η αισθητική του περιβάλλοντος (τοπίου).

Δ. Περιορισμοί του θέματος: Ενδεικτικά δίνονται τα παραδείγματα του θέματος. Οι μαθητές μπορούν να πάρουν και άλλα δικά τους παραδείγματα από το περιβάλλον. Οποσδήποτε πρέπει να δοθεί περιγραφή του όρου "αισθητική του τοπίου".

Ε. Ανάλυση του θέματος με βάση τον προβληματισμό του: Προβληματισμός έντονος δεν υπάρχει παρά μόνο η διαπίστωση ότι η αισθητική του περιβάλλοντος είναι συνάρτηση της σχέσης του ατόμου με αυτό.

Το περιβάλλον καταστρέφεται δεδομένα, οπότε χρειάζεται η άμεση συμπαράσταση του ανθρώπου για να σωθεί. Τότε μόνο θα έχουμε αισθητική του τοπίου. Οι διαπιστώσεις μας συνιστούν τις σκέψεις μας για το θέμα.

(Για το θέμα θα ληφθούν υπόψη και οι σημειώσεις των θεμάτων: Α-1, Α-2, Α-3, Α-4, Α-5, Α-6 και Α-8.) Επίσης και οι ιδιαίτερες σημειώσεις για την τέχνη

Ορισμός και ανάλυση της έννοιας του θέματος:

Η αντίληψη για το ωραίο, η επιστήμη του καλού και της τέχνης, καλλιλογία. Οι μέθοδοι της αισθητικής είναι, όπως και των άλλων φιλοσοφικών επιστημών (ψυχολογία, κοινωνιολογία), η παρατήρηση και το πείραμα. Η παρατήρηση με τη διπλή της μορφή, δηλαδή ως αυτοπαρατήρηση άρα και καλλιτεχνική δημιουργία, και ως ετεροπαρατήρηση, άρα και ως κριτική σε αυτά.

Ο Λένιν έλεγε: η μετατροπή της ενέργειας του εξωτερικού ερεθισμού σε γεγονός της συνείδησης. Το αίσθημα είναι υποκειμενική εικόνα του αντικειμενικού κόσμου. Χάρη στα αισθητήριά μας συνδεόμαστε με τον εξωτερικό κόσμο, τον γνωρίζουμε και προσανατολιζόμαστε μέσα σε αυτόν για τις ενέργειές μας.

Φιλοσοφική επιστήμη που μελετάει τη σφαίρα του αισθητικού σαν ειδική εκδήλωση της αξιολογικής σχέσης ανάμεσα στον άνθρωπο και τον κόσμο στον τομέα της καλλιτεχνικής δημιουργίας των ανθρώπων. Σαν ειδική επιστήμη πέρνει διάφορες σημασίες λόγω με τους διανοητές. Έτσι ο Βαουμγάρτεν, που εισήγαγε τον όρο το 18ο αιώνα, καθόρισε την αισθητική σαν επιστήμη για την αισθησιακή γνώση. Ο Κάντ όρισε ότι είναι η επιστήμη για τους κανόνες της αισθητικότητας γενικά. Στη Γερμανική κλασική αισθητική του 18ου και 19ου αιώνα αναπτύσσεται η άποψη ότι η αισθητική είναι φιλοσοφία της τέχνης, άποψη που σταθεροποιείται από το Χέγκελ. Η μαρξιστική αισθητική υπογραμμίζει τον κοινωνικοϊστορικό χαρακτήρα των αισθησιακών φαινομένων και της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Θεμελιώνει τις αρχές του ρεαλισμού, της λαϊκότητας και της κομματικότητας της τέχνης.

ΣΤ. Χρησιμοποίηση βοηθημάτων με προκαθορισμένα πρότυπα: Περιβάλλον και άτομο-τέχνη-αισθητική-ζωγραφική-διακοσμητική-συναισθήματα.-

Ζ. Κοινωνιολογικό πρόβλημα: Τα αισθησιακά φαινόμενα και η καλλιτεχνική δημιουργία θεμελιώνουν τις αρχές του ρεαλισμού, της λαϊκότητας και της κομματικότητας της τέχνης. Περιβάλλον (φυσικό και κοινωνικό) και αισθητική του.

Η. Βιβλιογραφία σελίδας:

- 1.- Σύντομο Κοινωνιοπολιτικό λεξικό, εκδόσεις Σύγχρονη εποχή, Αθήνα 1983
- 2.- Αναλύσεις εννοιών, Δ. Γρίβα, εκδόσεις στοχασμός, Αθήνα.
- 3.- Φιλοσοφικό λεξικό, Μ. Ρόζενταλ-Π. Γιουντίν, εκδόσεις σταθμός, Αθήνα.
- 4.- Κοινωνιολογία, Γ. Λυκείου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1983.

Γιώργος Κρικιώνης-Φιλόλογος

1984